

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ

ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ
ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

вул. Січових Стрільців, 73, 11 поверх, м. Київ, Україна, 04053
Тел/факс: (+38 044) 4862878, 4862841, 4862812, 4863070, 4862883
E-mail: info@auc.org.ua www.auc.org.ua

№ 5-514

від «6» листопада 2018 року

**Комітет Верховної Ради України з питань
сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму**

Асоціація міст України розглянула проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії жорстокому поводженню з дітьми та державної підтримки сімей з дітьми, багатодітних, прийомних сімей і дитячих будинків сімейного типу (реєстр № 8325-1 від 16.05.2018) (далі – Законопроект), який знаходиться на розгляді Комітету.

Законопроектом пропонується внести зміни до декількох законодавчих актів та підвищити соціальну захищеність дітей, зокрема розширити категорію громадян, які забезпечуються безкоштовним харчуванням та пільговим проїздом.

1. Щодо забезпечення безкоштовним харчуванням учнів

Законопроект зобов'язує місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування організувати безкоштовне харчування для додаткових категорій дітей:

- учнів із сімей, які отримують допомогу відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям», а також учнів 1-4 класів загальноосвітніх навчальних закладів (у Законі України «Про загальну середню освіту»);

- учнів 1-4 класів загальноосвітніх навчальних закладів, дітей з неповних та багатодітних сімей у професійно-технічних навчальних закладах (у Законі України «Про охорону дитинства»).

По-перше, Законопроект передбачає додаткові видатки з місцевих бюджетів для організації харчування нових категорій дітей. Автором не запропоновані розрахунки з відповідними джерелами покриття додаткових видатків. Зазначаємо, що згідно з частиною третьою статті 142 Конституції України витрати органів місцевого самоврядування, що виникли внаслідок рішень органів державної влади, компенсуються державою.

По-друге, пільгові категорії дітей у пропонованій редакції Закону України «Про охорону дитинства» не узгоджуються із пільговими категоріями у спеціальних законах, у яких передбачені норми щодо організації безкоштовного харчування у навчальних закладах, а саме у законах України «Про загальну середню освіту», «Про професійно-технічну освіту».

По-третє, незрозумілим залишається підхід, за якого батьки у дошкільних навчальних закладах сплачують за харчування дітей частину коштів, у 1-4 класах отримують цю послугу безкоштовно, в 5–11 (12) класах харчуються за власні кошти, а в професійно-технічних навчальних закладах безкоштовним харчуванням забезпечуються тільки діти-сироти, діти із неповних та багатодітних сімей. Така позиція порушує принцип рівного підходу до соціального захисту всіх дітей та ставить його у залежність від віку вихованців.

2. Щодо забезпечення пільговим проїздом

Законопроектом вносяться зміни до Закону України «Про охорону дитинства» та пропонується надати пільговий проїзд міським пасажирським транспортом та автомобільним транспортом загального користування в сільській місцевості учнів загальноосвітніх навчальних закладів, а також дітей-сиріт, дітей з неповних та багатодітних сімей, що навчаються в професійно-технічних навчальних закладах;

По-перше, Законопроект передбачає додаткові видатки з місцевих бюджетів для організації пільгового проїзду. Відповідно до ст. 91 Бюджетного кодексу України органи місцевого самоврядування можуть здійснювати фінансування пільгового проїзду окремих категорій громадян, тобто передбачено фінансування в межах спроможності місцевих бюджетів. Проте, пільги, які передбачені Законопроектом діють за принципом екстериторіальності і не можуть залежати від доходів місцевих бюджетів. Не у всіх органів місцевого самоврядування є кошти для організації пільгового перевезення, що створює залежність виконання норми Закону до доходів громад.

По-друге, норми законопроекту не узгоджуються із Законами України «Про загальну середню освіту», «Про професійно-технічну освіту». Так, відповідно до зазначених Законів передбачено, що органи місцевого самоврядування можуть забезпечувати пільговий проїзд деяким категоріям громадян.

3. Щодо внесення плати за харчування дітей у дошкільних навчальних закладах

Законопроектом вносяться зміни до статті 35 Закону України «Про дошкільну освіту» та передбачається, що батьки або особи, які їх замінюють, вносять плату за харчування дітей у державному та комунальному дошкільному навчальному закладі у розмірі, що не перевищує 60 відсотків (у міській місцевості) та 40 відсотків (у сільській місцевості) від вартості харчування на день.

Зазначаємо, що такі зміни обмежують можливість органів місцевого самоврядування встановлювати диференційовану плату за харчування у дошкільних навчальних закладах. Вважаємо, що частка вищезазначеної плати батьків повинна залежати лише від спроможності місцевих бюджетів і не регулюватись Законом.

Враховуючи вищезазначене, Асоціація пропонує повернути законопроект автору законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Виконавчий директор Асоціації

Миколок Н. 486-30-82

О. В. Слобожан